

Pædagogisk Læreplan 2021

Dagmargården

Dalegade 12-14

7000 Fredericia

www.dagmar-gaarden.dk

dglm@dagmar-gaarden.dk

tlf.: 75922900

Den nye styrkede pædagogiske læreplan.....	3
Hvem er vi.....	4
Vi er uddannet i ICDP.....	4
De 8 samspilstemaer.....	5
Alsidig personlig udvikling og dannelse i Dagmargården.....	6
Faglig ledelse.....	6
Det fælles pædagogiske grundsyn.....	6
Børnesyn.....	7
Børneperspektiv.....	7
Legen/ Læring.....	8
Børnefællesskaber.....	10
Pædagogisk læringsmiljø (<i>Børnemiljø</i>).....	10
Forældresamarbejde.....	10
Børn i udsatte positioner.....	11
Inddragelse af lokalsamfundet.....	12
Sammenhæng og overgang til børnehaveklasse.....	13
Dagmargårdens pædagogiske læreplaner.....	16
Dagmargårdens pædagogiske læreplaner i praksis.....	18
Alsidig personlig udvikling.....	19
Social udvikling.....	20
Kommunikation og sprog.....	21
Krop sanser og bevægelse.....	23
Natur udeliv og science.....	24
Kultur, æstetik og fællesskab.....	26
Evalueringskultur og Dokumentation.....	27

Den nye styrkede pædagogiske læreplan:

I år 2020 vil der være fokus på at implementere den nye styrkede pædagogiske læreplan.

I Dagmargården er vi i gang med processen. Vi er i en spændende øve-proces, et udforsknings- og udviklings år.

Vores pædagogisk læreplan er vores arbejdsgrundlag, som vi ønsker, skal udøves og afspejles i vores daglige pædagogiske arbejde og medvirke til at videreudvikle kvaliteten af vores pædagogiske praksis gennem daglige refleksioner. Det er et værdifuldt og dynamisk redskab, som støtter os i vores hverdag og giver os en ramme for at arbejde systematisk med at planlægge, følge op og videreudvikle kvaliteten.

Læreplanen er vores fælles faglige fokus, vores pædagogiske redskab og rammen for alle børns udvikling, læring, trivsel og dannelse. Læreplanen skal sørge for, at vi har det samme vidensgrundlag, et fælles sprog for alle medarbejdere, da dette er en forudsætning for at kunne reflektere sammen.

Det lovmæssige krav og den grundlæggende ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven: (<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=206363>) med tilhørende bekendtgørelse, der er omsat i Børne- og socialministeriets publikation: <http://arkiv.emu.dk/modul/den-styrkede-p%C3%A6dagogiske-l%C3%A6replan-%E2%80%93-rammer-og-indhold>

Læreplanen er revideret og godkendt af bestyrelsen i januar 2021

Hvem er vi?

Dagmargården er en privat integreret institution, som ligger i Fredericia tæt ved volden og stranden. Institutionen åbnede som asyl i 1867. I dag har vi ca. 100 børn i alderen 0-6år.

Idegrundlaget for Dagmargården er at tilbyde et alternativ til de kommunale institutioner, et alternativ hvor sociale kompetencer og barnets alsidige personlige udvikling indgår som en naturlig del af hverdagen. Med dette i centrum mener vi, at vi giver gode vilkår for sund udvikling både motorisk, emotionelt, sprogligt og socialt.

Vi ønsker at være et attraktivt pædagogisk tilbud, som forældre og medarbejdere søger. Vi vil have nærværende voksne, der har god kontakt til børnene og gennem anerkendende tilgang sørger for, at børnene udvikles gennem relationer, og at de får kendskab til sig selv og omverdenen. Vi vil være en institution, hvor respekt, troværdighed og engagement er væsentlige værdier og sammen skabe en god hverdag for børnene og bidrage til et godt børneliv. Vi har en særlig opgave, hvor vi skal sørge for at skabe et godt fundament for børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vi har taget et bevidst valg i forhold til måden vi organiserer os på. Børnene er i aldersopdelte grupper. Vuggestuegrupper: 0-1 år, småbørn: 2 år, Børnehavebørn: 3-4 år, førskolebørn: 5-6 år. (I førskolegruppen arbejder vi målrettet med at forberede børnene til skolestart)

Børnene er inddelt i faste grupper, men der organiseres grupper med fokus på det enkelte barn og børnegruppen som helhed, efter hvad der giver mening i forhold til dagens pædagogiske indhold, og vi tilstræber at udnytte ressourcer og kompetencer i personalegruppen bedst muligt. Alle voksne tager hånd om alle børn.

Dagmargården har sin egen bestyrelse, som består af 4 forældrerepræsentanter, 3 selvsupplerende repræsentanter og 1 medarbejderrepræsentant. Yderlige informationer om bestyrelsen findes på hjemmesiden <https://dagmar-gaarden.dk>

Vores samarbejdspartnere er:

- Andre private institutioner i Fredericia
- Fredericia kommune, som også fører pædagogisk tilsyn med vores institution
- Sundhedsplejen
- PPR
- CVU Jelling

Vi er uddannet i ICDP:

En stor del af personalet i Dagmargården har gennemført ICDP- uddannelsen.

Denne uddannelse understøtter den inkluderende og anerkendende tilgang til det enkelte barn. Ligeledes er ICDP en opkvalificering således, at personalet bliver bedre til at evaluere deres egen praksis. Derved kan vi opleve, at alle børn udfordres og understøttes ud fra barnets behov og ønsker.

Nedenstående forklare kort hvad ICDP er.

ICDP er en forkortelse af International Child Development Program. **Som på dansk betyder: Internationalt børneudviklings program**

Programmet er udviklet i Norge af professorerne Henning Rye og Karsten Hundeide. Programmet er et "hverdagsprogram" – et værktøj, som kan bruges af alle, der arbejder med børn og unge. Programmet er bl.a. udviklet på baggrund af Marte Meo og den nyere forskning inden for udviklingspsykologien.

En pædagogisk metode, hvor der lægges vægt på samspillet mellem barn og voksen (relationen de har sammen), og hvor den voksne tager udgangspunkt i barnets ressourcer og ønsker, i stedet for barnets problemer og mangler. ICDP metoden træner lydighed og empati hos omsorgsgiveren. Metoden består af 8 bud på hvad godt samspil er. (Se de 8 samspilstemaer)

Gennem videosupervision trænes temaerne, og "stjernestunder" findes. En stjernestund er, hvor der er en særlig god kontakt mellem barn og voksen. Barnet føler sig anerkendt og kan mærke, at det bliver holdt af. Barnets selvværd styrkes.

8 SAMSPILSTEMAER

DEN FØLELSMÆSSIGE DIALOG

- 1 Vis positive følelser
- Vis, at du er glad for barnet
- 2 Justér dig i forhold til barnet og følg dets udspil og initiativ
- 3 Tal med barnet om de ting, det er optaget af, og prøv at igangsætte en "følelsesmæssig samtale".
- 4 Vis anerkendelse og giv ros for det, barnet kan.

DEN MENINGSSKABENDE DIALOG

- 5 Hjælp barnet med at fokusere dets opmærksomhed, således at i får en fælles oplevelse af ting i omgivelserne.
- 6 Giv mening til barnets oplevelser af omverdenen ved at beskrive jeres fælles følelser og entusiasme.
- 7 Uddyb og giv forklaringer, når du oplever noget sammen med barnet

DEN GUIDEDE/VEJLEDENDE DIALOG

- 8 Hjælp barnet med at kontrollere sig selv ved at sætte grænser for det på en positiv måde - ved at vejlede det, vise positive alternativer og ved at planlægge sammen.

Faglig ledelse:

Den faglige ledelses opgave i disse år, er at organisere implementeringen af nye styrkede læreplaner, så vi udvikler personalet og imødekommer de nye krav og udfordringer.

Det er ledelsens opgave at skabe et fagligt grundlag og udvikle den pædagogiske praksis i samarbejde med det pædagogiske personale. Ledelsen skal sørge for rammesætning, organisering og tilrettelæggelse af arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer af høj kvalitet, så det fremmer børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Den ledelsesmæssige tankegang er baseret på at skabe engagement og inspiration. Personalet skal mærke ejerskab, at de gør en forskel, og vi skal hele tiden ønske at udvikle os og gøre det bedre. Vi har fokus på at forbedre os. Læreplanen er ledelsens styringsredskab, og den skal medvirke til at skabe læringsmiljøer af høj kvalitet. Ledelsen skal i hverdagspraksis sørge for at læreplanen bruges.

Det fælles pædagogiske grundlag:

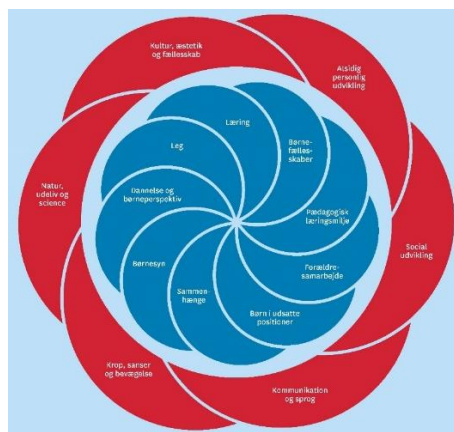
Vores pædagogiske arbejde og den pædagogiske læreplan tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer. Det fælles pædagogiske grundlag er en beskrivelse af værdier i pædagogik, de centrale elementer er:

Børnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring, børnefællesskaber, læringsmiljø, forældresamarbejde, børn i udsatte positioner og sammenhænge. Nogle elementer skal altid være tilstede, mens andre er mere tilstede i nogle sammenhænge. De seks læreplanstemaer er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Alting foregår i en kontekst, alle værdier og temaer er integrerede og kan ikke ses isolerede.

Læreplansblomsten giver overblik over den nye styrkede læreplans 9 centrale elementer og de 6 læreplanstemaer.

Børnesyn:

Børnesynet har en betydning for den måde, vi møder børnene på. Børnene er kompetente aktører, som har brug for omsorg, udfordringer og positive forventninger. Det at være barn har værdi i sig selv. Med fokus på barnets ret til leq og medbestemmelse forsøger vi, sammen med barnet, at skabe læringsmiljøer, der tager udgangspunkt i børnenes perspektiv. Vi arbejder med afsæt i den anerkendende tilgang til det enkelte barn. Guider barnet ved at fortælle hvad vi gerne vil have, i stedet for at have fokus på den uønskede adfærd. At være anerkendende er at forstå nogen fra et andet perspektiv. Vi er tydelige og autentiske voksne, som møder og forstår barnet og er nærværende. Børn er styret af lyst, de er impulsive, men vi har fokus på deres hensigt, og hvad der ligger bag deres handlinger. Den anerkendende tilgang handler om at have empati, respekt tolerance og ligeværd i relationerne med hinanden. Den anerkendende tilgang kommer til udtryk ved, at personalet hele tiden forsøger at møde barnet, hvor det er, og anerkender barnets følelser og behov, og vi taler i en respektfuld tone til børnene.

I Dagmargården har vi fokus på børns selvhjulpethed, da vi mener, at det at kunne selv er et vigtigt led i børns trivsel og udvikling. Børnene skal opleve glæden ved at kunne noget og mestre deres hverdag, og der er mange daglige gøremål og rutiner, hvor børnene kan udfordre og træne dette. Dette understøttes i mange situationer, i garderoben, ved måltiderne, i puslerummet, vaske hænder, at kunne gå selv, og her guider og støtter vi børnene, så det matcher det enkelte barns udviklingsniveau.

Børneperspektiv:

Definition og anvendelse af barneperspektiv. At vi som institution kan tilrettelægge hverdagen ud fra børnenes interesse, behov for udfordringer og deres evne til at blive med-inddraget. (Den anerkendende tilgang).

Barneperspektivet kan understøtte en dynamisk tilgang til de pædagogiske aktiviteter, med barnets behov i centrum her og nu, frem for en statisk tilgang, hvor vi f.eks. i januar måned definerer, hvad der skal ske af tiltag i f.eks. marts måned.

Et eksempel på et barneperspektiv kan være:

"At se verden med barnets øjne og se sig selv lidt ude fra"

"At kunne identificere sig med barnet. At hvert enkelte barn med dets forskelligheder og ideer får plads i fællesskabet, at man gennem iagttagelse og aktiv lytning finder frem til hvor barnets ressourcer er. At vi alle via relationerne er aktive med- skabere af hverdagen. At vi som voksne er autentiske som, dem vi er overfor det enkelte barn".

Legen:

Legen har værdi i sig selv og er grundlæggende for børns sociale udvikling og personlige læring. I Dagmargården har vi fokus på legens betydning. Læring sker gennem leg. Vi giver rum til legen, og personalet beskytter barnets leg. Personalet spiller en afgørende rolle i børnenes leg, og ved vores fysiske tilstedeværelse og kontakt kan vi bidrage til en mere aktiv leg. Personalet er bevidste om, hvornår de skal være deltagende, hvornår de skal være støttende og hjælpe barnet videre i legen og hvornår de skal iagttage eller holde sig helt udenfor børnenes leg. Vi følger børnenes spor, tager udgangspunkt i børneperspektivet og er nysgerrige sammen med børnene.

Meget sker når vi leger. Der er masser af lærerige konflikter i legen, hvor børnene forhandler og øver demokrati. Børnene lærer om omverdenen, de bearbejder indtryk, følelser og konflikter. Legen er en vigtig del i børnenes hverdag. Nye legeformer føres til i takt med alderen: Sansemotorisk leg, symbolleg, rollelege, konstruktionsleg og regelleg.

At lege er "at lade som om".

Fantasi og forestillingsevnen er en forudsætning for evnen til at bearbejde virkeligheden gennem leg, hvor børnene øver sig i at forholde sig til deres omgivelser. Legen er vigtig, fordi det er barnets mest oplagte rum til at udvikle selvbestemmelse og indflydelse – sammen med andre.

Børn leger både spontant og organiseret. Legen kan rammesættes af de voksne, men skal ske på børnenes præmisser. Barnet leger for at lege, og set ud fra et børneperspektiv er læring ikke det primære i legen. Legen udspringer af umiddelbare behov og interesser i mødet mellem barnet og omgivelserne, børn leger for at have det sjovt, - og de leger noget når de leger. Det er vigtigt at vi sørger for gode vilkår og legebetingelser i vores læringsmiljøer, hvor børnene kan lære at:

- Lytte til andre
- Øve indflydelse på eget liv
- Udvikle venskaber
- Opleve glæde ved at deltage og samarbejde i betydningsfulde fællesskaber
- Respektere og anerkende andres grænser, standpunkter og ideer
- Give plads til andre i legen
- Give udtryk for egne behov grænser og interesser
- Håndtere uenighed og konflikter
- Udvikle fantasien og legeevnen
- Udforske omgivelserne og fordybe sig
- Tænke, handle og udtrykke sig kreativt og sprogligt
- Lege, kommunikere og skabe
- Orienter sig i omverdenen
- Bruge kroppen og alle sanserne
- Opøve konkrete dagligdagsfærdigheder
- Reflektere over oplevelser og erfaringer
- Opleve og udforske naturen
- *Være menneske blandt andre mennesker*

I Dagmargården mener vi at leg og læring supplerer hinanden. Legen udgør en unik ramme for at børnene kan udvikle deres kompetencer og har en afgørende betydning for deres selv og – identitetsdannelse.

Skemaet herunder viser, hvad legen kan, og hvordan den alsidige personlige, sociale, sproglige, kropslige udvikling stimuleres i legen.

Læring:

Læring kan forstås bredt som en proces, hvor noget nyt opstår, som resulterer i adfærds-, holdnings- og værdiændring i en person. Læring sker, når børnene udfordres gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter, eksperimenter, udforskning af naturen og de sanse-handlingsmæssige aktiviteter.

Udvikling og læring hænger sammen, læring sker over tid, og alle børn udvikler sig, men i forskelligt tempo. Vi arbejder ud fra barnets nærmeste udviklingszone. Vi gentager de samme ting mange gange, børnene øver sig, og der sker hele tiden en udvikling.

Det er vigtigt, at vi bevidst bidrager med nye input til børnenes leg for at udfordre dem til at tænke anderledes og derved skaber mulighed for udvikling. I Dagmargården er det især den sociale læring, som vi har fokus på. Vi har også et særligt fokus på, at børnene deltager i de daglige hverdagsrutiner og bliver selvhjulpne.

Børnefællesskaber:

Leg, læring og dannelse sker gennem børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammen for. Børn lærer i en kontekst, og vi ser på børnegruppen og det enkelte barn. Alle børn skal være aktive deltagere i hverdagen, have deltagelsesmuligheder og være inkluderet i fællesskabet.

Børn tilegner sig viden og færdigheder gennem fællesskaber i form af etiske og moralske værdier. Børnene lærer, hvordan man behandler hinanden og at have øje for hinanden. De lærer at mestre de sociale spilleregler og normer, afkode kropssprog og at se og forstå andres behov og grænser. Vi har fokus på at danne relationer mellem børnene.

Både forældre og det pædagogiske personale har et ansvar for at skabe et inkluderende læringsmiljø i Dagmargården, så alle føler sig anerkendt, værdsat og som en del af fællesskabet. Vi opfordrer forældrene til at have blik for børnefællesskaber og ikke kun for deres eget barn.

Pædagogisk læringsmiljø:

Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunkt for arbejdet med børns læring. Læringsmiljø er et centralt begreb og er der, hvor børnene indgår i fællesskaber og samspil. Læringsmiljø er ikke bare et fysisk sted, men også processer. Børnene er i læringsmiljøer hele tiden, det fysiske læringsmiljø, børnenes lege og kultur, de pædagogiske aktiviteter og de pædagogiske rutiner og overgange, hvor børnene veksler mellem de forskellige læringsmiljøer.

Vi skal sørge for at etablere pædagogiske læringsmiljøer, der med leg planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Forældresamarbejde:

Samarbejdet mellem forældre og institution danner fundament for barnets tryghed, trivsel, udvikling og dannelse.

I Dagmargården har vi stort fokus på ligeværdige og tillidsfulde relationer mellem forældre og det pædagogiske personale, da det er afgørende for et velfungerende samarbejde. Det er ikke kun børnene, der har brug for at blive set, hørt og mødt med en anerkendende tilgang i deres dagligdag. Det har I som forældre også, når I skal aflevere jeres børn i institutionen, ligesom personalet i huset har brug for opbakning og støtte til arbejdet med jeres barn. Det kræver, at vi sammen skaber tydelig dialog omkring forventninger til hinanden som forældre og personale, og får skabt en sammenhæng mellem institutionen og hjemmet. Dette gør vi blandt andet ved at inddrage forældrene i vores pædagogiske faglighed og det læringsmiljø vi skaber for børnene. På den måde giver vi barnet de bedste betingelser for en god og sund udvikling, trivsel, læring og dannelse.

Vi gør brug af flere former for dialog og kommunikation. I vores daglige dialog ved hente og bringe situationer lægger vi stor vægt på en god og tryk kommunikation om dit barn, og den viden som I

forældre besidder. På den måde får vi skabt en sammenhæng af barnets oplevelser både i hjemmet og institutionen.

Vi bestræber os hver dag på at lave daglig dokumentation, hvor i som forældre kan se hvad jeres barn har lavet i løbet af dagen, ofte lægger vi også billeder på Daycare, som I kan gå ind og se. Hver måned laver hver stue et nyhedsbrev, med vores overordnede mål for den kommende tid. Det giver jer som forældre mulighed for et større indblik i jeres barns hverdag.

I løbet af året har vi mange traditioner samt tiltag fra forældrebestyrelsen, hvor der bliver planlagt aktiviteter, I som forældre kan deltage i.

Vi opfordrer alle forældre til at deltage, for at skabe et fællesskab med andre forældre, samtidig med at I får et bredere indblik i jeres barn dagligdag ved at se dem i institutionens omgivelser, i samspil med personale og andre børn.

Derudover er der flere former for forældresamtaler: forældremøde 1-2 gange om året hvor alle forældre på stuen kan deltage, opstartssamtale, 3 måneders samtale, trivsel samtale, overdragelses samtale, og behovssamtale. Forældre har ligeledes altid mulighed for at bede om et møde med det pædagogiske personale.

Vores kerneopgave er at få skabt et godt udviklings- og læringsmiljø som passer til det enkelte barn, og dette skal ske i samarbejde med jer som forældre.

Børn i udsatte positioner.

Børn i udsatte positioner betegner en sammensat gruppe. Det kan være børn fra familier, med en svag socioøkonomisk baggrund, børn med fysisk/psykisk funktionsnedsættelse eller børn, der i bestemte situationer befinder sig uden for fællesskabet. At være i en udsat position er dynamisk og kontekstbestemt.

Det pædagogiske personale har et ansvar for at have øje for og støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle har mulighed for at deltage i fællesskabet.

I Dagmargården har vi fokus på inkluderende fællesskaber og læringsmiljøer. Gennem en inkluderende pædagogik styrkes ikke bare de udsatte børn, men også de ressourcestærke børn, som lærer at bruge deres empati og ressourcer på at gøre fællesskabet til et rart sted for alle. Se "Politik for inkluderende læringsmiljøer" på hjemmesiden <https://dagmar-gaarden.dk>

Vi arbejder med mindre grupper - enten som stueopdeling, eller som små grupper på stuerne, for derigennem at give børnene og ikke mindst børn i udsatte positioner plads, rum og mulighed for at overskue fællesskabet. Små grupper giver det pædagogiske personale mulighed for, at arbejde målrettet med særlige udfordringer: sociale, sproglige, motoriske o.s.v.

Vi er opmærksomme på, at læring hos børn i udsatte positioner som udgangspunkt ikke handler om at trække et enkelt barn ud af det almene børnefællesskab, men om at vi møder barnet med

passende udfordringer og positive forventninger i det pædagogiske læringsmiljø og børnefællesskab.

Det pædagogiske personale har fokus på alle børns trivsel, læring, dannelse og udvikling gennem tilrettelæggelse af læringsmiljøer, evaluering af det pædagogiske arbejde, sprogligt og motorisk registreringsskema og udarbejdelse af handleplaner. Dette har stor betydning for opsporing af børn i udsatte positioner og afgørende betydning for det tidlige forebyggende arbejde.

Et åbent, tillidsfuldt og trygt forældresamarbejde er af afgørende betydning for arbejdet med børn i udsatte positioner. Både i det daglige arbejde i institutionen men også når/hvis situationen kræver, at andre faggrupper inddrages i samarbejdet.

Børn i udsatte positioner er en fælles opgave, hvor flere faggrupper skal arbejde sammen for at sikre rettidig indsats. Vi samarbejder med talehørekonsulenter, psykologer, fysio- og ergoterapeuter fra PPR, sagsbehandlere fra familieafdelingen og med barnets sundhedsplejerske.

Børn i udsatte positioner, skal opleve sig som en betydningsfuld del af fællesskabet. ligesom deres forældre er tilsvarende betydningsfulde i forældrefællesskabet.

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i det pædagogiske arbejde.

Vi er i Dagmargården privilegerede, idet vores institution er placeret, så der er mange gode muligheder for læring og fordybelse på ture i nærmiljøet og lokalsamfundet.

Alle grupper i Dagmargården arbejder med inddragelse af lokalmiljøet, da det skaber tryghed hos børnene, og giver dem mod til at bevæge sig ud i verden. Når vi inddrager lokalmiljøet, arbejder vi således med barnets robusthed, idet barnets erfaringsverden udvides, og barnet på sigt bliver i stand til selvstændigt at tage initiativ til oplevelser i lokalmiljøet.

Vi benytter os af kommunens kulturelle tilbud, så som biblioteket, biografen, kanalbyen, museet og Madsbyparken, hvor vi ser teater. I december pynter vi juletræ på Axeltorv med julepynt som børnene selv har lavet.

Vi samarbejder med brandstationen og politistationen, hvor vi får indblik i beredskabet og børnene får lov til at sidde i en brandbil og sprøjte med vand. Desuden besøger vi social og sundhedsskolen hvor børnene leger forskellige lege med eleverne på skolen. Ved højtider deltager vi i børnegudstjenester i kirken og vores ældste børn optræder med krybbespil. Derudover gør vi brug af gymnastiksalen på Realskolen.

Vi bruger området omkring Dagmargården som inspiration til ture og tilegner os derigennem viden om vores nærmiljø og hvordan vi kan bruge det.

Turene ud af huset går ofte til volden, stranden, Gasværksgrunden, havnen og de nærliggende legepladser.

Sammenhængende overgange "Den røde tråd" findes på hjemmesiden <https://dagmargarden.dk>

Overgang fra hjem til vuggestue (Giraf, Tumling, Tusindfryd)

Når et barn skal starte i vuggestue

- Forældrene modtager velkomstbrev med informationer om stuen
- Forældrene kontakter stuen og aftaler et besøg
- Under besøget vil barnets primærpædagog være til stede, hvor der vil blive snakket om barnets behov og rutiner, samt andre relevante ting for forældrene og pædagogen
- Under indkøring er det vigtigt at forældrene har afsat 1-2 uger, så vi følger barnets behov og skaber de bedste betingelser for en god start i vuggestue
- Der vil blive tilbudt en 3 måneders samtale, hvor vi har fokus på barnets trivsel på stuen, samt andre ting der kan være relevant for det enkelte barn
- Det er altid muligt for forældrene eller personalet at bede om en behovssamtale

Overgang fra vuggestue til småbørnsgruppe (Spirer, Sommerfugle)

Når et barn fra vuggestuen starter ved Spirerne/Sommerfuglene

- Vi bruger mellem 1-2 uger på at indkøre nye børn. En voksen fra vuggestuen er med de første dage og trækker sig efter barnets behov/tempo.
- Vi forsøger så vidt muligt at sætte 1 voksen på barnet, og sørger for at der ikke er så mange børn på stuen under indkøringen
- Vi tilbyder forældrene en overleveringssamtale, hvor pædagogen fra den gamle stue gennemgår handleplanen sammen med pædagogen fra den nye stue og forældrene
- Til mødet fortæller vi om vores dagligdag og pædagogiske tiltag, og forældrene kan fortælle hvis der er nogle ting vi skal vide om deres barn
- Forældrene får udleveret en folder, med information omkring dagligdagen samt praktisk information
- Barnet må gerne blive afleveret på sin gamle stue om morgenen hvis det er for overvældende

Overgang fra småbørn til børnehave (Bamsen, Mariehøns)

Når et barn ved Spirerne/Sommerfuglene skal starte i børnehaven

- Vi bruger mellem 1-2 uger på indkøring
- Der sendes så vidt muligt et personale med fra stuen som følger barnet i perioden
- Vi trækker os stille og roligt efter barnets behov
- I indkøringen prøver barnet både at spise og sove på den nye stue

- Vi tilbyder forældrene en overleveringssamtale, og udleverer/gennemgår den handleplan som vi har lavet på deres barn
- Vi laver handleplan og TRASS på alle børn bl.a. for at sikre, at vigtig viden gives videre

Når et barn udefra, skal starte i småbørnsgruppe eller børnehave

- Vi råder forældrene til at sætte en uge af til indkøring. Forældrene er altid med den første dag. Dagene efter tager vi det i barnets tempo om aftaler hvorvidt forældrene skal være der eller hvor længe de kan være væk
- Forældre tilbydes en samtale, hvor vi fortæller omkring rytmerne/rutinerne på stuen, og de fortæller lidt omkring deres barn
- Til mødet får forældrene uddelt en folder, med information omkring dagligdagen samt om praktisk information

Overgang fra børnehave til førskolegruppen (Krudtugler)

Når børn fra Bamserne eller Mariehønsene skal starte ved Krudtuglerne er de som regel mere end et barn der starter, derfor er der altid nogle at "følges" med. Vi igangsætter flere tiltag når børnene skal flytte. Bl.a.

- Vi besøger og leger i krudtuglernes grupperum
- Børnene møder krudtugle voksne på legepladsen hver dag
- Vi har temaugle på tværs af børnehavegrupperne
- Vi holder overleveringsmøder, hvis der er behov for det eller hvis forældrene ønsker det
- Vi laver handleplan og TRASS på alle børn bl.a. for at sikre at vigtig viden gives videre
- Barnet må gerne afleveres på sin gamle stue hvis det er for overvældende med nye omgivelser og voksne

Overgang fra førskolegruppe til skole

Når barnet skal starte i skole

"Særligt for overgangen til skole og SFO gælder det at, at det, at det pædagogiske læringsmiljø i børnenes sidste år i dagtilbuddet skal understøtte en god skolestart ved bl.a. at styrke børnenes sociale kompetencer, selvværd, lyst til at lære og mod på at forsøge".

- Vi har stort fokus på barnets selvhjulpenhed, her er det vigtig, at I som forældre bakker op omkring dette, da det har stor betydning for jeres barn
- Der bliver lavet skolerelaterede opgaver, som forbereder børnene på skolestart
- Der bliver lavet en SPU- test på alle børn (skoleparathedundersøgelse) denne bliver forældrene informeret om
- Der bliver tilbudt alle forældre en samtale i forbindelse med skolestart, hvor I vil blive informeret om den overlevering vi har med skolen

- Alle skolerne kontaktes og tilbydes overlevering på de børn der skal videre til den enkelte skole

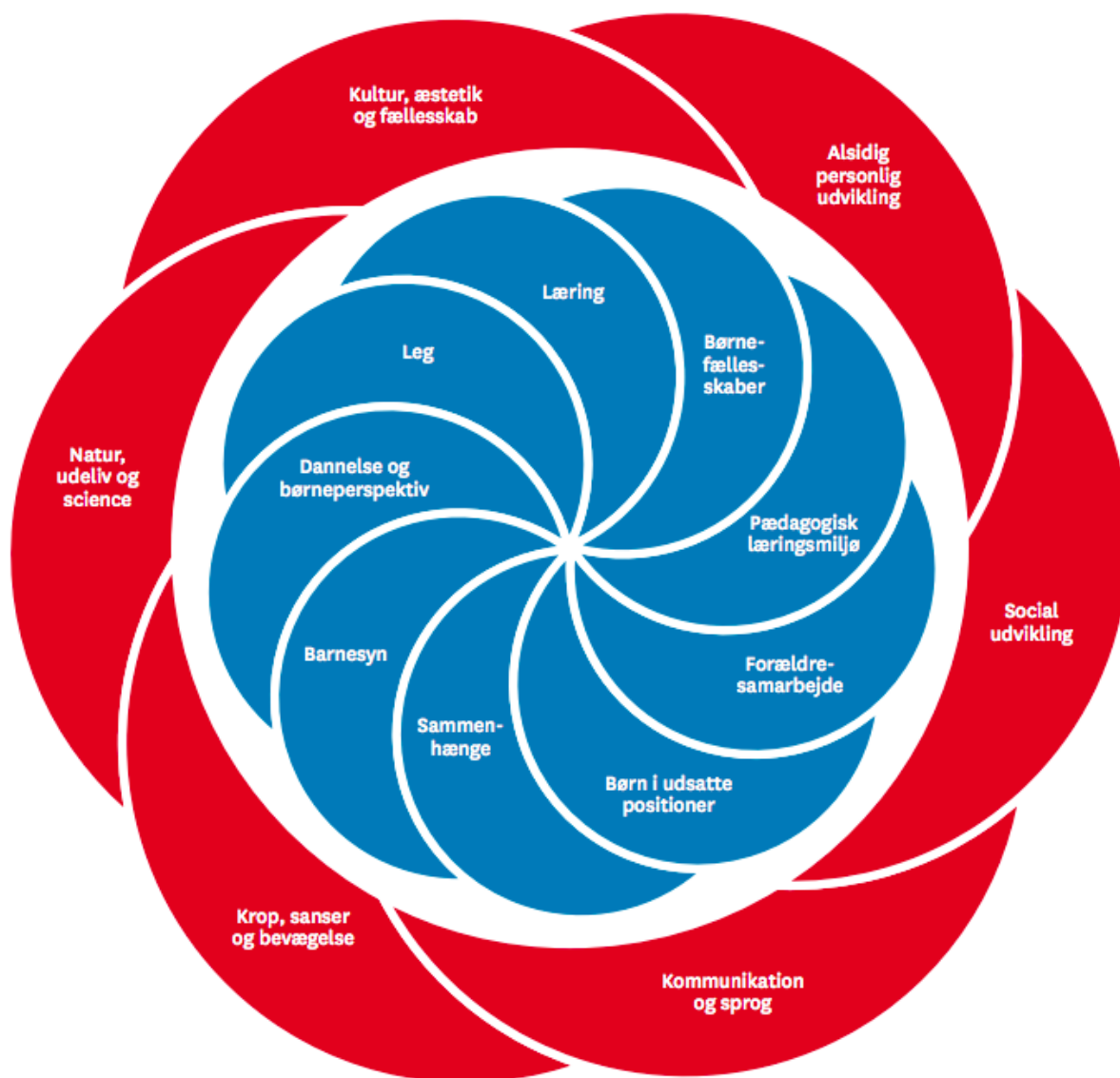
I Dagmargården er det vigtigt for os at både forældre og børn føler sig trygge. Vi lægger stor vægt på den tætte dialog med forældrene i hverdagen, hvor vi sørger for at I som forældre føler jer hørt. Vi har altid mulighed for at finde tid til at tale med jer om jeres barns hverdag og trivsel. Derudover sender vi gerne en sms eller modtager et opkald fra jer forældre, hvis I har brug for at høre om jeres barn har det godt, specielt hvis det har været svært at aflevere om morgenen.

Dagmargårdens Pædagogiske læreplaner

I 2018 kom der ny lovgivning omkring de pædagogiske læreplaner, det blev vedtaget af man fra 1. juli 2020 skal have fuld implementeret de nye styrkede læreplaner i alle daginstitutioner.

Den nye styrkede læreplan består af 9 elementer som er det pædagogiske grundlag (de blå) og 6 temaer (de røde).

Det pædagogiske grundlag består af en række centrale elementer, som skal danne udgangspunkt for arbejdet med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse i de danske dagtilbud. Nogle elementer vil altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre, fx forældresamarbejde, vil være mere tilstede i nogle sammenhænge end i andre.

Det nye i den nye styrkede læreplan er:

- et fælles pædagogisk grundlag med en række centrale elementer, eksempelvis leg, børnefællesskaber og et bredt læringsbegreb. Dette grundlag udgør forståelsen for og tilgangen til arbejdet med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i dagtilbud
- etablere et pædagogisk læringsmiljø hele dagen, for eksempel i rutinesituationer, planlagte aktiviteter og børneinitieret leg
- beskrivelser af de seks læreplanstemaer samt nye, brede pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring
- at den pædagogiske læreplan skal forholde sig til børn i udsatte positioner, forældresamarbejde om børns læring, sammenhængen til børnehaveklassen og samarbejdet med det omkringliggende samfund
- etableringen af en evalueringskultur i dagtilbud

De pædagogiske læreplaner i Dagmargården er udarbejdet til målgrupperne 0-3 år og 3-6 år, det fremgår undervejs i teksten hvilken aldersgruppe, den er rette mod. Hvor intet er angivet gælder teksten begge målgrupper.

Læreplanerne er udarbejdet efter SMTTEmodellen; Sammenhæng, Mål, Tiltag, Tegn og Evaluering. Vi bruger også SMTTEmodellen, når vi udarbejder, reflekterer og evaluerer de planlagte pædagogiske aktiviteter.

Vi har vores primære fokus på alsidig personlig udvikling og social udvikling. Disse to områder går igen i alle pædagogiske tiltag i forhold til det enkelte individ og fællesskabet.

Generelt for alle områderne i læreplanerne gælder det, at der også opstår mere spontane aktiviteter og tiltag, når vi følger børnenes spor, eller når vi inspireres af hinanden og omverdenen.

Hvis du som forældre vil vide mere om de styrkede læreplaner, kan du her se en video der beskriver læreplanerne på en let tilgængelig måde:

<https://emu.dk/dagtilbud/laereplanens-formal-og-rammer/styrket-paedagogisk-laereplan-kort-fortalt-til-foraeldre>

Dagmargårdens Pædagogiske læreplaner i praksis

Alle dagtilbud skal ifølge Dagtilbudsloven udarbejde Pædagogiske Læreplaner, der skal indeholde områderne:

Alsidige personlige udvikling
Social udvikling
Sproglig udvikling
Natur, udeliv og science.
Krop, sanser og bevægelse
Kultur, æstetik og fællesskab.

De pædagogiske læreplaner i Dagmargården er udarbejdet til målgrupperne 0-3 år og 3-6 år, det fremgår undervejs i teksten hvilken aldersgruppe, den er rette mod. Hvor intet er angivet, gælder teksten begge målgrupper.

Læreplanerne er udarbejdet efter SMTTEmodellen; Sammenhæng, Mål, Tiltag, Tegn og Evaluering. Vi bruger også SMTTEmodellen, når vi udarbejder og evaluerer de planlagte pædagogiske aktiviteter.

Vi har vores primære fokus på Barnets alsidige personlige udvikling og på barnets sociale udvikling. Disse to områder går igen i alle pædagogiske tiltag i forhold til det enkelte individ og fællesskabet.

Børnehaven og vuggestuen planlægger overordnede temaer i årshjulet, hvor alle læreplanstemaer inddrages og hvor der tages højde for emner børnene er optaget af, spontane behov eller når vi inspireres af hinanden til spændende aktiviteter.

Al udvikling og læring foregår i en progression, vi lærer hele livet, derfor taler vi i tegnene for de 0-3 årige børn om *spirende* kompetencer. Børnene er på vej. Udviklingen for de 3-6 årige børn foregår ligeledes i en progression, hvor børnene er på vej. Det pædagogiske arbejde bygger på zonen for nærmeste udvikling, og tegnene aflæses løbende og specielt ift. skoleparathed.

Børnemiljø. I Dagmargården arbejder vi aktivt med det fysiske og psykiske børnemiljø med vægt på børnefællesskaber. Dette sker både ud fra medarbejdernes vurderinger og evne til at aflæse børnene, en aktiv og indlevende forældregruppe og ved at inddrage børnene og deres meninger. I vuggestuen er det i særdeleshed medarbejdernes evne til at aflæse børnene, der er afsæt for ændringer og tiltag i børnemiljøet. I børnehaven arbejder vi med fri for mobberi og der holdes der bl.a. børnemøder, når behovet er der for det, hvor store og små emner løbende tages op. I Dagmargården vægter vi dialogen med børnene.

Evaluering Læreplanerne evalueres og revideres hvert andet år. Arbejdet med -og ud fra læreplanerne evalueres løbende, efterhånden som vi har arbejdet med de pædagogiske aktiviteter.

Tosprogede børn og børn med særlige behov I Dagmargården tilrettelægger vi vores hverdag og aktiviteter ud fra børnenes kompetencer og nærmeste udviklingszone. Dette betyder, at alle børn skal inkluderes med de forudsætninger, de har for deltagelse. Alle skal være med.

Vores pædagogiske fællessprog bygger på ICDP, anerkendelse og ressourcerorienteret pædagogik. Vi samarbejder tværfagligt med fagpersoner fra PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning.)

Alsidig personlig udvikling og dannelse i Dagmargården:

Barnets alsidig personlige udvikling har en stor rolle i vores daglige pædagogiske arbejde med barnet. I Dagmargården har vi fokus på at skabe tryghed, nærvær og omsorg, som danner grundlag for det enkelte barns mulighed for udvikling.

Vi er bevidste om, at vi som omsorgspersoner er med til at påvirke barnet, og at den måde vi agerer på overfor barnet er med til at danne grundlag for barnets personlighed og selvopfattelse.

Vi har fokus på, at vi i relationen til det enkelte barn, møder barnet med en positiv og anerkendende tilgang. Dette gør vi ved at møde det enkelte barn og tage udgangspunkt i barnets udviklings zone. Vi anerkender og sætter ord på barnets følelser og handlinger, ligesom vi hjælper og guider barnet i relation til andre børn og voksne.

I hverdagen giver vi alle børn mulighed for at være deltagende i aktiviteter, hvor vi lægger vægt på at barnet får mulighed for leg og læring gennem egne initiativer, hvor vi støtter op og følger barnets spor. Samtidig gør vi brug af de faste rutiner som en del af en aktivitet, hvor vi igennem en anerkendende tilgang, giver børnene succesoplevelser og stjernestunder.

Hvert barn er unik, og har alle forskellige behov, derfor har vi stort fokus på at støtte det enkelte barn, til at indgå i et større fællesskab.

Sammenhæng:	Alsidig personlig udvikling
Mål:	<ul style="list-style-type: none"> • Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund • Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering
Tiltag:	<ul style="list-style-type: none"> • Vi skaber trykthed, nærvær og omsorg • Vi møder barnet med anerkendelse og respekt for deres personlighed og selvopfattelse

	<ul style="list-style-type: none"> • Vi møder det enkelte barn og tager udgangspunkt i barnets udviklingszone • Vi følger barnets initiativer
Tegn:	<ul style="list-style-type: none"> • Barnet udtrykker egne holdninger • Barnet viser interesse og mod på nye oplevelser • At barnet viser mod på at forsøge/lære • At barnet viser begyndende selvstændighed

Sociale kompetencer i Dagmargården:

Børnenes sociale kompetencer understøtter vi på mange måder i vores dagligdag med børnene. Vi er bevidste om, at børnene spejler sig i vores måde at interagere med andre, derfor møder vi hinanden med respekt og anerkendelse, vi snakker stille og roligt, er høflige, imødekommende og empatiske.

Vi skal som pædagogisk personale danne ramme for og være bevidst om at alle børn skal have muligheden for at indgå i flere fællesskaber. Det gør vi ved at se på det enkelte barns kompetencer, så vi på bedst mulig måde kan hjælpe og støtte barnet ind i et fællesskab.

Som pædagogisk personale skal vi veksle mellem at gå foran, ved siden af og bagved, med henblik på at understøtte børnenes deltagelse i legefællesskaber.

Legen er grundlæggende for barnets sociale læring og udvikling. Vi skaber fleksible læringsmiljøer der understøtter børnenes lyst til at lege, udforske og eksperimentere.

Børn udvikles i samspil med andre.

Sammenhæng:	Social udvikling
Mål:	<ul style="list-style-type: none"> • Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer • Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse

Tiltag:	<ul style="list-style-type: none"> • Vi støtter op om eksisterende og nye venskaber • Vi støtter børnene i at indgå i nye relationer gennem inspirerende læringsmiljøer • Vi italesætter barnets betydning for gruppen • Vi støtter barnet i at være aktivt deltagende i fællesskabet • Vi har fokus på og arbejder med venskaber og konfliktløsning • Vi arbejder med fri for mobberi • Vi lærer børnene at vente på tur
Tegn:	<ul style="list-style-type: none"> • Barnet har en gruppefølelse og tilhørsforhold til gruppen • Barnet fortæller og udtrykker følelser med ord og kropssprog • Barnet inviterer andre til leg • Barnet udviser empati ved at hjælpe og trøste andre • Barnet leger og er i relation med andre • Barnet lytter og er nysgerrig på andre • Barnet kender de sociale spilleregler i leg og samvær med andre

Kommunikation og sprog

I Dagmargården lægger vi stor vægt på den gode relation der bliver skabt mellem barn/voksen og barn/barn. Vi er bevidste om og fokuseret på, at dette blandt andet sker gennem kommunikation og sprog. Vi skaber læringsmiljøer, der giver barnet mulighed for at øve sig i- og bruge kommunikation og sproget, både verbalt og nonverbalt, gennem hele dagen.

Som pædagogisk personale er vi bevidste om at vores rolle i hverdagen spiller en central rolle i barnets sprogtilegnelse. Vi og jer forældre, er rollemodeller overfor barnet, der skal vise vejen. Vi styrker og støtter barnet til at indgå i- og være deltagende i et kommunikativt fællesskab.

Legen er et vigtigt redskab for at barnet tilegner sig sproget, vi bruger vores rolle til at være indlevende, og nysgerrige på barnets interesser. Vi sætter ord på handlingerne, og skaber en dialog med barnet, gennem spørgsmål, fortællinger og ved at lytte. Det skaber kvalitet i samtalen.

Vi sørger hele tiden for at skabe gode og lærerige læringsmiljøer for barnet, både gennem planlagte aktiviteter og spontane aktiviteter. Barnet får mulighed for at lege med sproget og "øve" sig sammen med de andre børn. Det er vigtigt for os som pædagogisk personale at forberede aktiviteter der understøtter barnets sprogtilegnelse, ordforråd, udtale og sætningsdannelse i

forskellige sammenhænge og fællesskaber. Gennem refleksioner om hvor vigtigt vores rolle overfor barnet er, skaber vi høj kvalitet for det enkelte barns kommunikation og sprog.

Børns sprog udvikles i dialoger med sproglige rollemodeller

Sammenhæng:	Kommunikation og sprog
Mål:	<ul style="list-style-type: none"> • Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden • Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber
Tiltag:	<ul style="list-style-type: none"> • Vi sætter ord på barnets nonverbale kommunikation • Vi sætter ord på dagligdags gøremål • Vi øver principperne for turtagning • Vi læser, synger, arbejder med rim og remser og dialogisk læsning • Vi er i dialog med barnet om fælles oplevelser, det der optager barnet, om barnets følelser og holdninger • Vi støtter den sproglige udvikling visuelt med billeder og fagter • Igennem fri for mobberi hjælper vi det enkelte barn med at sætte ord på, udtrykke sig og reflektere over barnets kommunikation med de andre børn
Tegn:	<ul style="list-style-type: none"> • At barnet henvender til andre sprogligt eller nonverbalt • At barnet udviser kendskab til principperne for turtagning • At barnet viser begyndende evne til fortælling • At barnet danser, leger, bruger mimik og synger spontant • At barnet sætter ord på omgivelserne og beskriver de ting børnegruppen er optaget af • At barnet bruger sproget i konflikt- og følelsesladede situationer

Krop, sanser og bevægelse

Det har afgørende betydning for børnenes motoriske udvikling og automatisering af bevægelser, at sanserne bliver stimuleret. I Dagmargården laver vi hver dag aktiviteter som er med til at stimulere og udfordre børnenes sanser, hvor vi skaber udfordrende og lærerige læringsmiljøet. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte stimulering af de tre motoriske grundsanser den taktile sans (følesansen), den vestibulære sans/labyrintsansen (balancesansen) og muskel-led-sansen i samarbejde med de fire øvrige sanser lugtesansen, synssansen, smagssansen og høresansen.

Det er helt almindelige daglige rutiner som er med at stimulere sanserne, f.eks. håndvask, røre ved maden, af og på klædning, leg i sandkassen, gyngetur, svingtur, massage og fodbad osv.

Det er vigtigt for et barn at udforske og eksperimentere med mange forskellige måder at bruge kroppen på, så barnet får en bedre kropsforståelse.

Vi har en lille sal i kælderen i Dagmargården som alle bruger flittigt, der udfordrer vi grov motorikken med løb, hop, kravle, boldspil, køre på scooter osv.

Vi arbejder med finmotorikken når vi sætter perler på en snor, tegner, spiser med kniv og gaffel.

Det er vigtigt at børnene bliver fortrolige med deres egen krop, så de på den måde kan lære, forstå og respektere andres kropslige signaler.

Børn er i verden gennem kroppen

Sammenhæng:	Krop, sanser og bevægelse
Mål:	<ul style="list-style-type: none"> • Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på • Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse
Tiltag:	<ul style="list-style-type: none"> • Vi stimulerer og udfordre børnenes sanser • Vi har fokus på at involvere de daglige rutiner som en udviklingsmulighed • Vi planlægger og udfører pædagogiske aktiviteter som f.eks. ol, motionsdage, massage, gåture

	<ul style="list-style-type: none"> • Vi skaber aktiviteter der giver mulighed for ro, fordybelse og afslapning • Vi har indrettet læringsmiljøer inde og ude som giver mulighed for forskellige former for udfoldelse • Vi har fokus på selvhjulpenhed i hverdagen •
Tegn:	<ul style="list-style-type: none"> • At barnet afprøver kroppens muligheder og begrænsninger • At barnet forsøger at efterligne andres kropsbevægelser • At barnet udviser glæde ved motorisk udfoldelse • At barnet viser interesse ved hygiejne, daglige rutiner, samt af og påklædning

Natur, udeliv og science

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere.

I Dagmargården er vi privilegeret med vores beliggenhed. Vi har mange muligheder for at opleve naturen på tæt hold. Vi bruger naturen som et læringsrum, som vi skaber sammen med børnene. Det pædagogiske personale stiller rammerne herfor, men følger børnenes spor og er nysgerrige på deres perspektiv.

Vores uderum giver plads til sansning, bevægelse, fantasi og kreativitet. Volden som vi har lige i baghaven, danner et godt grundlag for tumlelege, vilde lege, eventyrlige- og farlige lege. Dette er lege, som er med til at stimulerer børns kreativitet, fx med naturmaterialer, og som giver plads til fantasi og fortolkning.

Når vi som det pædagogiske personale agerer rollemodeller og tager udgangspunkt i børnenes eller vores egen nysgerrighed, understøtter vi børnenes dannelses- og læringsproces.

Dannelsesaspektet består i den selvindsigt og forståelse for verden og andre væsner, som børn kan opbygge gennem oplevelser med natur.

Læringsaspektet styrker vi gennem de aktiviteter vi laver med børnene, eller gennem de projekter vi har, det kan f.eks. være årstider, planter/blomster, jord til bord, dyrearter og bondegårdsdyr.

Science i dagtilbud er en tilgang, hvor personalet støtter børnene i at undersøge og eksperimentere med deres omverden. Eksempler på science kunne være: puste sæbebobler, leg med kartoffelmel og vand, slukke ild med vand, leg med vandperler. Arbejdet med science-tilgangen kræver et nærværende og nysgerrigt pædagogisk personale.

En gang om året er nogle af grupperne med i landsdækkende projekt som Danmarks naturfredningsforening står bag, det omhandler opsamling af affald. Vi mener det er vigtigt at lære børnene at passe på og have respekt for vores natur og ikke mindst dyrene.

Udeliv handler om at give børn legemuligheder og oplevelser i og med naturen, så de får mulighed for at lære sig selv og naturen at kende.

Sammenhæng:	Natur, udeliv og science
Mål:	<ul style="list-style-type: none"> • Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling • Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed
Tiltag:	<ul style="list-style-type: none"> • Vi støtter op om barnets nysgerrighed overfor naturen og naturfænomener • Vi inddrager naturmaterialer i kreative aktiviteter • Vi guider børnene i at bruge og værne om naturen • Vi laver små naturvidenskabelige eksperimenter • Vi bruger naturen som pædagogisk rum • Vi planlægger pædagogiske aktiviteter og udfører dem i og om naturen
Tegn:	<ul style="list-style-type: none"> • At barnet leger og er aktivt i naturen • At barnet er nysgerrigt over for nye oplevelser i naturen • At barnet sætter ord på dyr, planter, vejr og andre naturfænomener

	<ul style="list-style-type: none"> • At barnet undersøger og eksperimenterer med naturen og dens materialer • At barnet bruger naturmaterialer i leg • At barnet viser respekt for levende organismer • At barnet undersøger naturen
--	--

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft der aktiverer barnets sanser og følelser, ligesom at det er kulturelle værdier, barnet tilegner sig i hverdagen.

I Dagmargården skaber vi læringsmiljøer der giver barnet mulighed for at blive bevidst om sig selv. De udtrykker sig på forskellige måder, gennem en bred vifte af aktiviteter med kunst og udtryk, hvor vi skaber glæden ved æstetiske oplevelser.

Vores læringsmiljøer er afgørende for det enkelte barns kognitive, æstetiske, personlige og sociale erfaringsdannelse, både i de mindre fællesskaber i Dagmargården samt i de større og mere forpligtende fællesskaber ude i lokalsamfundets kulturtilbud.

Vi møder barnet med respekt og nysgerrighed i alle situationer, og sikrer at alle børn har mulighed for at deltage i forskellige fællesskaber, samtidig med at barnet føler sig som en aktiv del, uafhængigt af barnet baggrund, køn og alder.

Det er vigtigt, at vi støtter og hjælper det enkelte barn i at have forståelse for egne værdier og samtidigt have respekt for andres.

Vi skaber en rettesnor for barnet gennem kulturelle værdier og sikre os at barnet bliver i stand til at handle hensynsfuldt, demokratisk og respektfuldt i større og mindre fællesskaber.

Vi er alle en del af noget større

Sammenhæng:	Kultur, æstetik og fællesskab
Mål:	<ul style="list-style-type: none"> • Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier • Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet

	og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier
Tiltag:	<ul style="list-style-type: none"> • Vi skaber rum for personlig og social erfaringsdannelse • Vi har faste traditioner omkring fødselsdage, jul, fastelavn osv. • Vi støtter op om kreative ideer i legen og nye måder at bruge legetøjet på • Vi italesætter og anerkender andre kulturer og værdier • Vi arbejder med kulturforståelse i forhold til erhverv, levevis, nationalitet og kulturelt tilhørsforhold • Vi er jævnlige i biografen med børnene
Tegn:	<ul style="list-style-type: none"> • At barnet undersøger og eksperimenterer med forskellige materialer og udtryk • At barnet er nysgerrigt overfor det der er anderledes og fremmed • At barnet deltager aktivt i samvær, lege og traditioner som f.eks. fødselsdage, fastelavn og jul • At barnet viser kendskab til traditioner i egen kultur • At barnet kigger interesseret på andres påklædning, sprog og adfærd

Dokumentation og evalueringskultur

Dokumentation

Vi dokumenterer vores dagligdag til forældrene ved at skrive i en dokumentationsmappe.

Dokumentationsmappen er tilgængelig for alle. Mapperne er placeret ved siden af de døre, der fører ind til grupperummene. Vi kan også dokumentere ved at ligge billeder og tekst på DayCare, der beskriver hvad børnene har lavet i løbet af dagen.

Derudover laver vi SMTTE modeller som dokumentation af pædagogisk praksis

Evaluering

I Dagmargården ønsker vi at evalueringskulturen skal stille skarpt på vores pædagogiske praksis ud fra den styrkede pædagogiske læreplan. Evalueringen skal hjælpe os til at reflektere over og vurdere vores praksis.

Vi arbejder med evalueringen for at blive bevidste om, hvor vi er godt på vej, og hvor vi har brug for at arbejde mere med pædagogisk praksis. Evalueringen hjælper os til at beslutte videre handling på baggrund af vores refleksioner og vurderinger.

SMTTE-Model

Tema:	Dokumentation
Sammenhæng:	I Dagmargården vil vi gerne tilegne os en naturlig og let adgang til dokumentation og evaluering af pædagogisk praksis. Vi har valgt at dokumentere ud fra SMTTE modellen. SMTTE har til formål at sikre fokus på dokumentation samt udvikling af praksis og danne grundlag for evaluering af de pædagogiske læringsmiljøer.
Mål:	Vi vil gerne opnå: <ul style="list-style-type: none"> • At vi sikrer dokumentation af det pædagogiske arbejde. • At vi har en fælles dokumentationskultur. • At vi har fokus på kontinuerlig refleksion over pædagogiske praksis. • At vi finder nye vinkler på dokumentation gennem inddragelse af børnene • At kollegial sparring og refleksion bliver en del af evalueringskulturen • At personalet stiller sig undrende og nysgerrige på den pædagogiske praksis eventuelt med hv – spørgsmål. • At personalet afdækker og handler på udfordringer i den pædagogiske praksis.
Tiltag:	Vi vil sørge for: <ul style="list-style-type: none"> • At dokumentation og evaluering af de pædagogiske læringsmiljøer er et punkt på vores personalemøder og stuemøder. • At vi anvender en mappe til opslag og inspiration. • At vi læser hinandens dokumentation og giver hinanden feedback. • At vi deler vores refleksioner og nye ideer med hinanden. • At vi prioriterer tid og mulighed for at observere hinandens praksis. • At der skabes rum for analyse og refleksion af "undringspunkter" i tryk dialog med kolleger

	<ul style="list-style-type: none"> • At vi skaber trygge og udviklende rammer, således at vi har mod på at afprøve nye vinkler på dokumentation. • At undersøge og analysere specifikke situationer og læringsmiljøer der kan forbedres.
Tegn:	<p>Vi vil gerne se:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At vi bruger dokumentation som en integreret del af det pædagogiske arbejde. • At vi synliggør vores dokumentation og refleksioner for hinanden. • At vi afprøver forskellige tilgange til dokumentation • At vi inddrager børnene og barneperspektivet i vores dokumentation. • At vi deler erfaringer med dokumentation, hvor barneperspektivet er synligt • At vi har en struktureret dokumentationskultur. • At personalet arbejder med fokus og bevidsthed på pædagogiske læringsmiljøer hele dagen
Evaluering:	Der evalueres mindst fire gange årligt i alle grupperne